

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

PEDAGOGOVÉ VE SVÉ POMOCI OHROŽENÝM DĚTEM NEJSOU SAMI

V každém regionu je k dispozici síť podpůrných služeb – stačí o ní vědět

Učitelé a vychovatelé jsou důležití nejen proto, že děti učí a vychovávají, také s nimi tráví podstatnou část dne. Dobře je znají a jsou často těmi prvními, kdo má možnost zpozorovat změnu v jejich chování. Dítě tak dává najevo, že se něco děje, že v jeho životě není něco v pořádku.

Dítě hledá pomoc

Děti, které mají nějaké obtíže, se s tím různě vyrovnávají a zkouší hledat, kdo by jim mohl pomoci. Nejprve doma, u rodičů. Ti se ale mohou potýkat s vlastními starostmi a na dítě nemít dostatek času. Dítě se tedy snaží upoutat pozornost jinde a volí k tomu nejrůznější způsoby. Někdy zlobí, jindy se stahuje do sebe a je zamlklé nebo prostě dělá jakoby nic. Musí také obstát před kamarády a nestát se terčem výsměchu.

Učitel nebo vychovatel, kterému dítě důvěřuje, může projít testem. Dítě jednoduše zkouší, jestli u něj najde pomoc, zpravdila jen několikrát. Pokud je odpovědí nepochopení nebo dokonce trest, dítě se uzavře do sebe a pomoc se pro něj do budoucna hledá jen těžko.

Jak mu pomoci?

Odpovědnost učitelů a vychovatelů za včasnou identifikaci ohrožení dítěte ne-

znamená, že musí vše vyřešit sami – přesně poznat, co dítě trápí a co se v rodině nebo jinde v okolí dítěte děje, osobně takovou situaci vyřešit a nést za ni odpovědnost. Naopak, je důležité, aby každý pomáhal tak, jak umí a může – hlavně, aby na pomoc dítěti nikdo nerezignoval. Kolem školy existuje mnoho podpůrných organizací a odborníků, jejichž včasná pomoc může situaci dítěte a rodiny velmi efektivně řešit. Jenom se musí o dítěti dozvědět.

Jsem součástí záchranné sítě

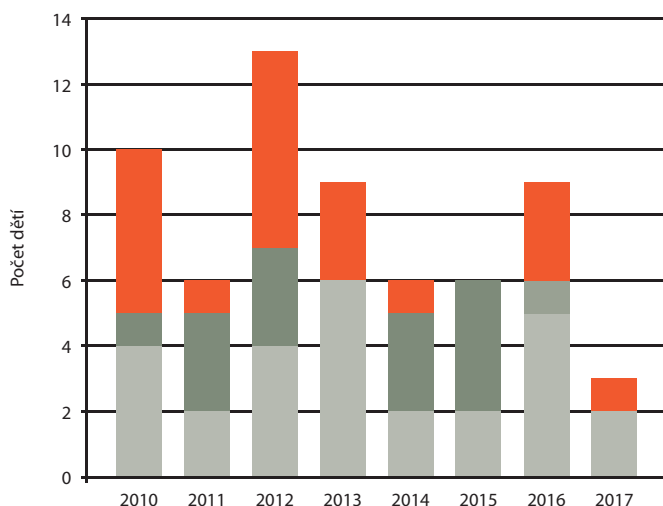
Obecně je známo, že v případě ohrožení dítěte je třeba volat „sociálku“ (OSPOD). Zároveň se ale nikomu volat moc nechce, protože se neví, co vlastně udělá. Jestli nepřejede do školy s policií, nenahlásí rodičům, kdo podal oznámení, atd. Samozřejmě existují situace, kdy je OSPOD nebo i policii opravdu nutné informovat, například pokud jde o dítě týrané (o tom

více přístě). Ale zároveň je možné obrátit se na různé typy sociálních a dalších odborných služeb, které mohou dítěti i rodině pomoci. Ať už jde o občanské nebo dluhové poradny, sociálně aktivizační služby, nízkoprahová zařízení, rodinná centra nebo třeba psychology. Je proto dobré vědět, kdo všechno se ve vaší obci nebo kraji nachází a co přesně dělá. K tomu dobře poslouží jak katalogy a adresáře místních služeb, tak především osobní kontakt a zjištění, co která služba vlastně nabízí. Potom se dítěti i rodičům lépe vysvětluje, proč by měli pomoc vyhledat a ještě lépe se k řešení vlastní situace motivují.

V aktuálně probíhajícímu projektu Ministerstva práce a sociálních věcí byly mapovány podpůrné služby ve více než 100 obcích s rozšířenou působností v 11 krajích. Potřeba škol dozvědět se více o fungování škol a sociálních služeb se objevovala velmi často. Konkrétní popis možných forem spolupráce najdete na <http://www.pravonadestvi.cz/dokumenty/analyzy-siti-sluzeb>. Na projektovém webu bude od června 2019 k dispozici také katalog služeb dohledatelných podle regionu.

Počet případů dětí, které zemřely v důsledku týrání, zneužívání a zanedbávání v letech 2010–2017

Počet případů dětí, které zemřely v důsledku týrání, nelze z dlouhodobého časového hlediska ovlivnit. Jedná se o jednotky případů, závislé vždy na individuálním jednání pachatelů trestných činů.

Děti zemřelé v důsledku:	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tělesné týrání	4	2	4	6	2	2	5	2
Psychické týrání	0	0	0	0	0	0	1	0
Sexuální zneužívání	1	3	3	0	3	4	0	0
Dětská pornografie	0	0	0	0	0	0	0	0
Dětská prostituce	0	0	0	0	0	0	0	0
Zanedbávání dětí	5	1	6	3	1	0	3	1
Počet zemřelých dětí celkem	10	6	13	9	6	6	9	3